

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO RŪMAI

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai

2025-11-25 Nr. 1.05-0430
Į 2025-11-12 Nr. 10-3655

Kopija: Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KAIMO REIKALŲ KOMITETO 2025-11-05 POSĖDŽIO PROTOKOLU NR. 110-P-42 PRIIMTŲ SPRENDIMŲ

Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai (toliau – Rūmai), susipažinę su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos raštu, kuriuo prašoma pateikti argumentus dėl kvapo koncentracijos ribinės vertės pakeitimo, pažymi, kad šiuo metu kaimo vietovėse taikoma 8 europinių kvapo vienetų (OUE/m³) riba yra nustatyta atsižvelgiant į ūkinės veiklos specifiką, teritorijų pobūdį ir teisėkūros metu galiojusią poveikio vertinimų informaciją. Nuo 2026 m. sausio 1 d. įsigaliosianti 5 OUE/m³ norma būtų taikoma ir kaimo teritorijoms, tačiau nėra objektyvių duomenų, leidžiančių teigti, kad toks griežtinimas yra būtinas ar proporcingas.

Iki šiol taikoma 8 OUE/m³ riba praktikoje neatskleidė sisteminių neigiamų pasekmių gyventojų sveikatai ar gyvenimo kokybei, o žemės ūkio kvapų skundų mastas išlieka ženkliai mažesnis nei pramonės sektoriuje. Kaimo vietovės pasižymi mažesniu gyventojų tankiu ir natūralia kvapų sklaida, todėl vienoda kvapo riba miestui ir kaimui neatitinka nei faktinių sąlygų, nei proporcingumo principo. Svarbu ir tai, kad kvapai, susiję su gyvulininkystės veikla, yra neatsiejama kaimo aplinkos dalis, o žemės ūkio veiklos apribojimai tiesiogiai mažintų šalies maisto gamybos pajėgumus bei konkurencingumą.

Pažymėtina, kad pereinamuoju laikotarpiu nebuvo sukurta realiai veikianti finansavimo sistema investicijoms į kvapų mažinimo technologijas, o daliai ūkių tokios apimties investicijos vis dar išlieka ekonomiškai nepakeliamos. Be to, gyvulininkystės sektorius pastaraisiais metais išgyvena ypatingai sudėtingą situaciją (pvz.: afrikinio kiaulių maro, mėlynojo liežuvio ligos padariniai bei paukščių gripo pasekmės, žalio pieno kainų svyravimai ir pan.), todėl nėra pajėgus investuoti net į elementarius gamybos poreikius, kurie susiję su planuojamu higienos normų griežtinimu.

Atsižvelgiant į tai, Rūmai laikosi pozicijos, kad kaimo vietovėse tikslinga išlaikyti 8 OUE/m³ ribinę vertę. Tai leistų suderinti gyventojų interesus ir žemės ūkio veiklos tęstinumą, išsaugoti nacionalinio maisto tiekimo stabilumą ir užtikrinti proporcingą teisinį reguliavimą. Tolesni kvapų normų pakeitimai turėtų būti pagrįsti išsamiais tyrimais, poveikio sveikatai vertinimu ir aiškiai įvardytomis finansinėmis priemonėmis.

Pagarbiai

Direktorius

Sigitas Dimaitis

Modestas Rezgys, tel. +370 699 17769, el. p. m.rezgys@zur.lt

Chamber of Agriculture of the Republic of Lithuania

Asociacija
Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 135199748
K. Donelaičio g. 2, LT-44213 Kaunas, Lietuva, Lithuania

Tel. (8 37) 400 351
Phone +370 37 400 351
Faks. (8 37) 400 350
Fax +370 37 400 350
El. paštas zur@zur.lt

<http://www.zur.lt>
PVM mokėtojo kodas LT351997412
Atsiskait. sąskaita Nr. LT717300010002241806
AB Swedbank bankas, banko kodas 73000